

Яблычны рай у музеі Максіма

Напрыканцы жніўня ў Літаратурным музеі Максіма Багдановіча адкрылася выстаўка твораў Генадзя Чыстага «Яблычны рай». Ва ўрачыстым адкрыцці ўзялі ўдзел былыя і сённяшнія калегі мастака, супрацоўнікі Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры, Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы, Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, прыхільнікі таленту жывапісца.

З прывітальным словам да ўдзельнікаў імпрэзы звярнулася намеснік дырэктара па навуковай працы Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры Настасся Кальцова, якая згадала найбольш значныя музейныя праекты Генадзя Рыгоравіча – стварэнне пастаянных экспазіцыяў у Музеі Адама Міцкевіча ў Навагрудку, філіялаў «Музей-сядзіба Францішка Багушэвіча “Кушляны”», «Літаратурны музей Кузьмы Чорнага» ў Цімкавічах, першай чаргі экспазіцыі музея-запаведніка «Нясвіж».

Нагадаем, што мастак ствараў выстаўкі ў Літаратурным музеі Максіма Багдановіча, экспазіцыю ў філіяле «Фальварак Ракудзёўшчына» ў Маладзечанскім раёне, у

Доме-музеі Максіма Багдановіча ў Яраслаўлі. Яго і сёння добрым словам узгадваюць яраслаўцы, калі даведаліся пра адкрыццё выстаўкі «Яблычны рай», свае шчырыя віншаванні перадалі загадчык музея М. Багдановіча Наталля Прохарава, Дзмітрый Полазнеў. Апошні ў свой час быў дырэктарам музея-запаведніка А. Някрасава «Карабіха», установы, якая ўзяла пад сваё крыло беларускі музей.

Пра патрабавальнасць мастака да калегаў і, найперш, да сябе, да сваёй працы добра ведае Вольга Гулева, загадчык навукова-экспазіцыйнага аддзела Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры. Яна згадала найбуйнейшыя выставачныя праекты, які Г. Чысты ажыццявіў у вя-

дучым літаратурным музеі Беларусі. Адзначыла, што многія з часовых экспазіцыяў шкада было дэмантаваць, бо яны былі зробленыя на высокім навуковым і мастацкім узроўні, адпавядалі ўсім патрабаванням сталых экспазіцыяў. Але, па словах Вольгі Барысаўны, выстаўкі, створаныя Чыстым, застаюцца ў фотаздымках, афішах, у памяці музейных супрацоўнікаў і наведнікаў; і з гэтымі словамі пагадзіліся ўсе прысутныя.

Цікавыя гісторыі аб сумеснай працы з Г. Чыстым пачулі госці імпрэзы ад Фаіны Вадамосавай, былога супрацоўніка Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы. Таццяна Захарава і Таццяна Сапега, якія працуюць у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, раскрылі «сакрэты» некаторых сваіх экспанатаў. Калі няма магчымасці паказаць у часовай экспазіцыі арыгінальныя кнігі, газеты, рукапісы, фотаздымкі, на дапамогу пры-

ходзіць Г. Чысты. З пад яго таленавітых рук выходзяць шыкоўныя муляжы, якія амаль немагчыма адрозніць ад сапраўдных унікальных прадметаў.

Для мастака на імпрэзе гучалі не толькі прыгожыя словы. Алеся Сівохіна падарыла прысутным лірычныя, пяшчотныя песні. Яна, як і мастак, мае розныя таленты, спявае і займаецца выхаваннем маладога пакалення, з'яўляецца галоўным рэжысёрам і

мастацкім кіраўніком Народнага студэнцкага тэатра «Жывое слова». Напрыканцы адкрыцця выстаўкі «Яблычны рай» паводле традыцыі, уведзенай Г. Чыстым, адбыўся розыгрыш адной карціны. Праўда, гэтым разам працэс быў больш складаным, магчымасць стаць уладальнікам адной з чудаўных акварэляў атрымлівалі тыя госці, якія змаглі даць правільны адказ на пытанні «яблычнай віктарыны».

У выставачным праекце «Яблычны рай» Г. Чысты раскрываецца як таленавіты жывапісец. Ён працуе ў розных жанрах – партрэт, нацюрморт, пейзаж, у розных тэхніках – акварэль, пастэль. Ёсць у мастака галоўныя «героі» – розных гатункаў яблыкі, што прысутнічаюць у кожным творы, – жоўтыя, чырвоныя і зялёныя, вялікія і малыя. Але лепш адзін раз убачыць гэтую прыгажосць, чым сто разоў прачытаць пра яе...

Таму, шанойныя чытачы «Краязнаўчай газеты», шчыра запрашаем наведаць чудаўную выстаўку мастацкіх працаў Г. Чыстага, каб патрапіць у рай... Яблычны рай...

*Ірына МЫШКАВЕЦ, вядучы навуковы супрацоўнік
Літаратурнага музея Максіма Багдановіча
Фота Таццяны САПЕГА*

Нашы спачуванні

Рэдакцыя «Краязнаўчай газеты» выказвае шчырае спачуванне Юрыю Паўлавічу Чайкоўскаму і Ліліі Паўлаўне Маруцік з прычыны смерці іх мамы, аўтаркі «Краязнаўчай газеты», паэткі Алены Іванаўны ЧАЙКОЎСКОЙ.

Друкуем апошні верш Алены Іванаўны.

Небасхіл

Усё жыццё ідзеш да яго,
Успякату, снегапад.
Не дасягаеш усяго,
Вяртаешся назад.
А ён усё маніць за сабой,
Знікае ў далячынь.
А ты ўсё роўна ідзеш за ім,
Хоць і няма прычын.
Не толькі ты перамагаў
Свой небасхіл у жыцці,
І вось на паўдарозе ўпаў,
Калі не змог ісці.
І падымаўся, і ішоў,
Пакуль хапіла сіл.
Нарэшце ты яго знайшоў
Ў цішы, сярод магіл.

